

Kursplan

Fakultetsnämnden för hälsa, socialt arbete och beteendevetenskap
Institutionen för pedagogik, psykologi och idrottsvetenskap

1UV002 Läs-, skriv- och matematikutveckling i förskoleklass II, 15
högskolepoäng

The Development of Basic Literacy and Numeracy in preschool
class, 15 credits

Ämnesgrupp

Utbildningsvetenskap/didaktik allmänt

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G1F

Fastställande

Fastställd av institutionsstyrelsen vid Institutionen för pedagogik, psykologi och
idrottsvetenskap 2009-11-19

Kursplanen gäller från och med höstterminen 2010

Förkunskaper

För tillträde till kursen krävs minst betyget G ifrån kursen Läs- skriv och
matematikutveckling i förskoleklass I eller motsvarande.

Förväntade studieresultat

Övergripande förväntade studieresultat:

Efter avslutad kurs skall den studerande kunna problematisera och kritiskt förhålla sig till vad som bidrar till lärarens roll i förskoleklassen. Vidare ska studenten problematisera det pedagogiska innehållet i förskoleklassens verksamhet samt självständigt analysera och ta ställning till innehåll, processer, metoder och urval inom området matematik-, språk-, läs- och skrivundervisning

Delkurs 1: Matematik och undervisning i förskoleklass 7,5 hp

Efter avslutad kurs skall den studerande kunna:

- granska och analysera läromedel för matematikundervisning
- visa förmåga att didaktiskt behandla väsentliga moment i matematik för de tidiga åren
- problematisera integreringar inom och mellan ämnen med fokus på matematikundervisning.
- ge en översikt över aktuell forskning gällande yngre elever och matematik i förskoleklass

Delkurs 2: Läs- och skrivutveckling i förskoleklass 7,5 hp

Efter avslutad kurs skall den studerande kunna:

- analysera texter och elevproducerade texter
- redogöra för tidiga insatser för att förebygga läs- och skrivsvårigheter
- problematisera bedömning som en integrerad del av en helhet: lärande, undervisning och bedömning av läs- och skrivutveckling
- problematisera integreringar inom och mellan ämnen med fokus på läs- och skrivundervisning.

Innehåll

Avsikten är att de studerande skall tillägna sig olika perspektiv och förhållningssätt för att förstå och förhålla sig till förskoleklassens specifika villkor och praktik. Fokus i kursen ligger på att fördjupa kunskaper om barns grundläggande läs-, skriv- och matematiska utveckling för att kunna stödja och utmana barnens förmågor. Didaktiska frågeställningar om förskoleklassens pedagogiska praktik utifrån dess placering i utbildningssystemet problematiseras. Som grund för delkursen ligger kursplanens kunskapskrav i svenska och matematik samt Nationella prov för åk 3.

Delkurs 1 Matematik och undervisning i förskoleklass 7,5 högskolepoäng

- arbetsformer i matematik (problemlösning, tema, IT, matematikverkstad, utomhusmatematik, undersökande arbetssätt)
- dokumentation och utvärdering av kunskap i matematik
- läromedelsanalys
- aktuell forskning i matematikdidaktik

Delkurs 2 Läs- och skrivutveckling i förskoleklass 7,5 högskolepoäng

- ämnesteori, ämnesdidaktik och ämnesmetodik kring det tidiga läs- och skrivlärandet
- läromedelsanalys
- genremedvetenhet
- strategier för att förebygga läs- och skrivsvårigheter
- dokumentation, kartläggning och bedömning av läs- och skrivutveckling

Undervisningsformer

Undervisningen genomförs på distans med obligatoriska träffar, som består av föreläsningar, seminarier, gruppövningar och muntliga redovisningar. Övriga studier sker skriftligt individuellt och i grupp, via distansplattform.

Examinationsformer

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd. Examination sker löpande, genom deltagarnas skriftliga och muntliga insatser i kursen, samt genom ett aktivt deltagande i den nätbaserade plattformen.

För betyget Godkänd krävs att förväntade studieresultat är uppfyllda.

Omtentamen erbjuds inom sex veckor efter ordinarie tentamenstillfälle (inom ramen för ordinarie terminstid). Antal tentamenstillfällen är begränsade till fem (Högskoleförordningen 6 kap 21 §).

Kursvärdering

Efter avslutad kurs genomförs en skriftlig kursvärdering enligt institutionens webbaserade kursvärderingsmall. Kursvärderingen sammanställs och återkopplas till studenterna samt arkiveras enligt institutionens bestämmelser.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Litteraturförteckning Delkurs 1 - Matematik och undervisning i förskoleklass 7,5 hp

Obligatorisk litteratur

Dahl, K & Rundgren, H. (2004). *På tal om matte i förskoleklassens vardag*. Sveriges Utbildningsradios AB.

Emanuelsson, G. m. fl. (red). (2000). *Matematik från början*. Nämnaren Tema, NCM. Göteborgs universitet.

Heiberg-Solem, I. & Lie-Reikerås, E-K. (2004). *Det matematiska barnet*. Stockholm: Natur och Kultur, (344 s).

Karlsson, M. m. fl. (2006). *Förskoleklassen – ett tionde skolår?* Stockholm: Liber, (175 s).

Kilborn, W. & Löving, M. (2002). *Baskunskaper i matematik*. Lund: Studentlitteratur, (372 s).

Olsson, I. & Forsbäck, M. (2006). *Utematte för meningsfullt lärande. Förskoleklass – Skolår 3*. Västerås: Ingrid Olsson, (118 s). ISBN 91-976049-0-9

Persson, A. & Wiklund, L. (2007). *Hur långt är ett äppelskal? Tematiskt arbetssätt i förskoleklass*. Stockholm: Liber

Rystedt, E. & Trygg, L. (2005). *Matematikverkstad*. Göteborg: Göteborgs universitet, NCM, (136 s).

Skolverket. (2003). *Analyschema i matematik -för åren före skolår 6*.
www.skolverket.se/sb/d/260/a/14694

Skolverket. *Läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet, Lpo94*. www.skolverket.se/sb/d/468

Kursplan och betygskriterier för ämnet matematik.
www.skolverket.se/sb/d/165/a/8906

Dessutom tillkommer vetenskapliga artiklar.

Litteraturförteckning Delkurs 2 - Läs- och skrivutveckling i förskoleklass 7,5 hp

Obligatorisk litteratur

Bjar, L. (2006) (red). *Det hänger på språket*. Lund: Studentlitteratur, (delar av).

Elbro, C. (2004). *Läsning och läsundervisning*. Stockholm: Liber, (212 s).

Henriksson, L. (2006). *Nya Bokpuffar. Lekidéer kring bilderböcker och berättande i förskola och skola*. Stockholm: En bok för alla, (120 s).

Keene, E.O. & Zimmermann, S. (2003). *Tankens mosaik. Om mötet mellan text och läsare*. Uddevalla: Daidalos, (265 s).

Lundberg, I. & Herrlin, K. (2003). *God läsutveckling - kartläggning och övningar*. Stockholm: Natur & Kultur, (72 s).

Persson, A. & Wiklund, L. (2007). *Hur långt är ett äppelskal? Tematiskt arbetssätt i förskoleklass*. Stockholm: Liber

Skolverket. (2008). *Nya Språket lyfter*. Stockholm: Skolverket

Skolverket. (2005). *Kursplan med kommentarer till mål som eleverna lägst ska ha uppnått i slutet av det tredje skolåret*. Stockholm: Skolverket.

Utbildningsdepartementet. (1998). *Läroplan för förskolan, Lpfö 98*. Stockholm: Skolverket och Fritzes, (16 s).

Utbildningsdepartementet. (1998). *Läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet, Lpo94*. Västerås: Skolverket och Fritzes, (19 s).

Dessutom tillkommer:

- skönlitteratur för barn
- vetenskapliga artiklar